

Landschapsvereniging “De Kringloop”

Eifelexcursie 24 juni 2017

door Leo Koster

Zaterdag 24 juni 2017 staat ruim voor 07.00 uur op de Nieuwe Markt te Linne een luxe bus van Heijthuijzen uit Elsloo om 38 mensen naar Ripsdorf en Alendorf te vervoeren. Bij het knooppunt Bliesheim wordt de eerste Rode wouw gesignaleerd. In de bus krijgt iedereen informatie over de gebieden. Bij het voorwandelen heeft men de prachtige Weegbreevlinder gezien en lagen de gebiedjes er prachtig gekleurd bij. We kunnen ook onze keuze bekend maken voor wat betreft het diner.

In Ripsdorf bij Breuer staat de koffie al te pruttelen, van daaruit is het maar een klein eindje rijden met de bus om bij de Schafbach te komen. Huis-, Boeren-, en Gierzwaluwen vliegen rondom de uit 1894 stammende en witkleurige, laatgotische Sint Johannes de Doper kerk van Ripsdorf. Een mogelijk jonge Wilde kat steekt voor de bus de weg over, Antoinette ziet duidelijk donkerkleurige ringen op de staart.

Door onze voorzitter wordt een indeling gemaakt en we gaan op pad. John is mijn gids. John vertelt in het kort iets over het ontstaan en noemt dit een dalenlandschapgebied. Een deel van het pad langs de Schafbach zullen we “zeumerend” afleggen. Moerasspirea, Groot hoefblad, Moesdistel, Bochtige klaver, Kale jonker, Beemdkroon en de groene bessen van de Gevlekte aronskelk. Geelspriet dikkopje, Koevinkje en Bosbeekjuffer. Een

Dwergblauwtje wordt gevangen en in een plastic mapje gelegd, op deze wijze wordt het kleine vlindertje niet beschadigd en wij kunnen hem/haar heel goed zien. Geel vingerhoedskruid, deze plant houdt van warme, zonnige plaatsen en een stenige, kalkhoudende bodem, is zeer giftig en heeft relatief gezien kleine, bleekgele bloemen. Een langwerpige kevertje uit de familie van de lieveheersbeestjes wordt gevangen, het is het Gevlekt rietkapoentje. De eerste Keizersmantel op Moerasspirea. Tegen een stengeltje probeert een Agaatvlinder zich onzichtbaar te maken, het is

een dagactieve nachtvlinder. We zien diverse Kleine parelmoervlinders, het is geen Zilveren maan, opvallend de parelkleurige vlekken op de onderkant van de vleugels, de rups heeft diverse viooltjessoorten als waardplant. Verder de Pyjamawants en de Rouwspanner, de laatste is een zwartkleurig dagactief nachtvlindertje, de randen van de voorvleugels zijn wit. Agrimonie en Ruig klokje.

Een informatiebord: "Die Tierwelt der Bäche". Het bord geeft informatie over de in en langs de Schafbach levende dieren zoals; Beekprik, IJsvogel, Forel, Waterspreeuw, Grote gele kwikstaart en Europese kreeft. De laatstgenoemde en beschermde kreeft is een zeldzaam schaaldier met twee lange scharen van verschillende grootte. De kreeften werden hier met succes uitgezet, het zijn nachtactieve dieren. De erg giftige Blauwe monnikskap bloeit nog niet, Gele morgenster en het Kluwenklokje wel. Een Levendbarende hagedis vlucht door een drooggevalen sloot. Trilgras, Kleine ratelaar, Vertakte leeuwentand, Grootstreepzaad, Kruisbladwalstro, bloeiend Duizendguldenkruid, Groot dikkopje en Geringelde smalboktor. We genieten van het Prachtklokje

ook wel Perzikbladig klokje genoemd, Zwartblauwe rapunzel, Grasmuur, Kleine bevernel, het Schaduwkruiskruid en de verdorde bladeren van Herfsttijlozen. We gaan op zoek naar Betonie die over een recht opstaande stengel beschikt met een aarvormige bloeiwijze, de bladen hebben een duidelijk gekartelde rand en de bloemen zijn roodpaars. Borstelkrans hebben we ook al gevonden maar is totaal anders. Bruin zandoogje en Hokjespeul. We genieten van de welluidende zang van de Zwartkop. Eenbloemig

parelgras wordt aangewezen en John wijst ons op de "baleinen" van de Morgenster. Op een veld met bloeiend Zevenblad zoeken vier Keizersmantels naar nectar, het zijn grote oranje-keurige vlinders, de onderkant van de achtervleugel is groenig met zilverkleurige strepen, een schitterend gezicht. We gaan weer richting bus. Gevleugeld hertshooi. Een Atalanta, Gehakkelde aurelia en een Doodshoofdzwefvlieg.

Einde 12.00 uur, het is 22°C. Op naar de Spargelsuppe in café/restaurant Breuer in Ripsdorf. Een voortreffelijk diner wordt voorgeschoteld.

Om 14.15 uur parkeert de chauffeur zijn bus in de buurt van de voormalige katholieke parochiekerk St. Agatha uit 1414 bij het dorpje Alendorf. Jan Hermans is onze gids. Een Rode wouw, het begint zonniger te worden.

We wandelen langs een roodkleurig zandstenen kruis en hebben zicht op de Kalvarienberg die "bebost" is met Jeneverbes-struiken. Deze Alendorfer Kalktriften genieten sinds 1953 bescherming, een "trift" is een bult. Hier op de kalkberg staan nog diverse kiemplantjes van de Jeneverbes. Doch in Nederland komt er bijna geen verjonging meer voor. Volgens Jan ligt het probleem bij een schimmel waarmee de Jeneverbes samen leeft. De schimmel kan slecht tegen verzuring van het milieu. De Jeneverbes is een zeer langzame groeier, maar kan honderden jaren oud worden. Bij het voorwandelen werden tussen de Jeneverbesstruiken zeldzaamheden aangetroffen onder meer; Muggenorchis, Gewoon zonneroosje, Blauwgras, Rozenkransje, Bergzegge, Kalkbedstro, Vliegenorchis, Bolrapunzel en Wildemanskruid. Maar nu ziet het gebied er "uitgedroogd" uit. Het zeldzame Rozenkransje is in Nederland nog maar op 5 plaatsen te vinden! Jan gaat in het gras zitten en wijst ons op Gewoon zonneroosje, Kleine pimpernel, Zeegroene zegge, Ratelaar, Aarddistel, Bevertjes, Geelhartje en een jonge Jeneverbes. De wandelen de Kalvariënberg op, uitgebloeide Muggenorchissen en Sleutelbloemen, Wilde tijm bloeit nog wel, een Geelgors zingt zijn lied. Een papierachtige cocon van het bloeddrupje (St. Jansvlinder) aan een grasstengel gaat even rond. Wondklaver staat nog wel in bloei, dat geldt niet voor de Vliegenorchis, maar Jan toont

via de app een prachtig bloeiend exemplaar. De Rozenkransjes hebben ontzettend veel last van de droogte, de onderkant van de blaadjes zijn wit viltig behaard, door de beharing en door het inrollen van de blaadjes probeert dit plantje zich te weren tegen verdroging en dat is hier heel goed te zien. De vrouwelijke planten hebben rozerode omwindsels, de mannelijke witte. We zien Kneutjes en tussen de Jeneverbesstruiken onder meer; Gevorkte leeuwentand, Driedistel, Akelei en Grote keverorchis. Diverse Dambordjes vliegen er rond, ééntje wordt gevangen en in een plastic potje gestopt. Een met onder meer Tijn begroeide nestbult wordt door Jan voorzichtig bekrabd, tevoorschijn komt de Gele weidemier die hoofdzakelijk ondergronds leeft. Geel walstro en in de omgeving van het roodkleurige zandstenen kruisbeeld met jaartal 1675 hebben we een fantastisch uitzicht. In de omgeving van dit kruis werd in 1663 een kapel gebouwd. Aan de buitenkant van de Kalvariënberg zien we de Wollige sneeuwbal, het Kogelbloempje, Grote brunel, Echte gamander, restanten van Wildemanskruid, maar de Grootbloemige centaurie nog wel in bloei. Jan maakt zich zorgen over dit gebied, de verbossing (Hazelaars) en de vervilting zorgen ervoor dat de kieming van diverse planten het erg moeilijk beginnen te krijgen. Langs een korenveld zien we; Rood guichelheil, Klaproos, Kroontjeskruid, Kleine leeuwenbek en Morgenster. Een St. Jansvlinder op Beemdkroon, een Grasmus die zijn liedje zingt, verder Betonie en Overblijvend bingelkruid. Naast Kattendoorn groeit ook Stalkruid. We wandelen weer richting de St. Agathakerk waar straks de bus zal arriveren. Antoinette en ik zien nog een geweldige show van een Rode wouw, geen “gefluit”, hij/zij komt onze kant op, prachtig door de zon beschenen, de kop naar het gehooide weiland gericht, misschien ligt daar wel een kadaver, met het zwenken van de staart kan deze prachtige vogel de vlucht geweldig beïnvloeden. Jonge Boerenzwaluwen zorgen voor minder insecten.

Einde rond 16.05 uur, het is 24°C. Jan Vandewall heeft prachtige opnames kunnen maken van het Groot gaderd witje. In restaurant Breuer wacht weer koffie en diverse vlaaien en gebak op ons. In dit café/restaurant vond ik nog een gezegde; “Von Liebe allein wird keiner satt”. Bij de St. Johannes de Doper kerk van Ripsdorf worden 82 personen herdacht die zowel tijdens de Eerste-, als Tweede Wereldoorlog vermist dan wel gesneuveld zijn. Langs de hardstenen ommuring van deze kerk vliegt een Kolibrievlinder, geen bloempje te bekennen, ik denk dat deze vlinder op zoek was naar mineralen. Verder rondom de kerk; Boeren-, Huiszwaluwen en een Kramsvogel.

Rond 16.30 uur vertrekt de bus, de chauffeur tovert enkele moppen uit zijn mouwen en iets na 19.00 uur komen we weer veilig aan op de Nieuwe Markt te Linne. Een geslaagde Eifelexcursie ligt weer achter ons. Bedankt.

Leo Koster.